

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
*Projekt*

| Nr wskaźnika wg tabeli w Strategii | Opis wskaźnika                                                                                               | jedn. miary | wartość bazowa | oczekiwana wartość do 31.12.2025 r. | oczekiwana wartość do 31.12.2030 r. | oczekiwana wartość do 31.12.2035 r. | Planowane/realizowane działania mające na celu osiągnięcie wskaźnika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------|-------------------------------------|-------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1                                  | Liczba nowoutworzonych mieszkań wspomaganych z koszykiem usług dostosowanych do indywidualnych potrzeb osoby | Liczba      | 0              | -                                   | 7 000                               | 12 000                              | W ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” w zadaniu 4.4 – Tworzenie nowych mieszkań treningowych i wspomaganych - przewidziano wsparcie finansowe, które MRPiPS corocznie przyznaje na wniosek jednostek samorządu terytorialnego. W każdym roku plan wydatków na realizację tego działania wynosi 24 mln.<br>Ponadto działania, których celem jest zwiększenie dostępu do usług społecznych, finansowane są w ramach regionalnych planów rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji oraz innych projektów, |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|   |                                                                                  |   |    |      |        |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|---|----|------|--------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                  |   |    |      |        |        | w oparciu o środki europejskie jak również krajowe źródła finansowania, którymi dysponują samorządy województw, w ramach polityki lokalnej.                                                                                                                                                           |
| 2 | Odsetek gmin w których zostanie utworzone centrum usług społecznych              | % | 2% | -    | do 25% | do 25% | Realizowane z poziomu regionalnego, środki na ten cel zostały przewidziane w programach regionalnych perspektywy finansowej 2021-2027.                                                                                                                                                                |
| 3 | Odsetek gmin, w których utworzone zostanie miejsce koordynacji usług społecznych | % | 0  | 100% | 100%   | 100%   | Jednym z możliwych rozwiązań w tym zakresie jest funkcjonowanie CUS jako miejsca koordynacji usług społecznych. W chwili obecnej funkcjonuje 63 CUS. Rozwój CUS w najbliższych latach będzie wspomagany m.in. środkami europejskimi zaplanowanymi w programach regionalnych. Środki programu Fundusze |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
*Projekt*

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 mogą być przeznaczone na realizację projektów, w ramach których gminy otrzymają wsparcie prowadzące do powstawania nowych centrów usług społecznych (jak również już utworzonych w ramach projektów PO WER) oraz rozwój świadczonych przez nie usług w społeczności lokalnej.</p> <p>Koordinacja usług społecznych stanowi jedno z zagadnień będących przedmiotem badania/raportu przygotowywanego przez Bank Światowy, dot. przeglądu systemu opieki długoterminowej w PL, w ramach reformy A4.6 KPO.</p> <p><i>(Dane dotyczące utworzonych miejsc koordynacji usług społecznych będzie</i></p> |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|   |                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |   |     |     |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|-----|-----|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                                                                                                                                                                                   |   |   |     |     |      | <i>można pozyskać z PR oraz wdrażania RPDJ).</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 4 | Odsetek dzieci, dla których sporządzono plan pomocy dziecku i rodzinie powstałych w oparciu o zespoły multidyscyplinarne (co najmniej z poziomu powiatu) w ogólnej liczbie wszystkich dzieci odseparowanych od rodziny (we wszystkich formach pieczy zastępczej). | % | 0 | -   | -   | 50%  | W roku 2025 realizowany będzie projekt w ramach FERS, obejmujący m.in. opracowanie planu działań w kierunku stabilizacji sytuacji i docelowego usamodzielnienia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.                                                                                                                                                                                    |
| 5 | Odsetek rodzin w stosunku do których zastosowano, kompleksową analizę możliwości reintegracji                                                                                                                                                                     | % | 0 | 20% | 50% | 100% | W roku 2023 na zlecenie MRIPS przeprowadzono analizę pn.: „Profilaktyka oraz metody reintegracji rodzin jako narzędzie wspierające proces deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej”. Analiza realizowana była w ramach projektu Pomocy Technicznej nr POWR.06.01.00-00-0301/22 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Celem analizy było wskazanie czynników prowadzących do |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|   |                                                                                                      |   |     |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-----|---|---|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                      |   |     |   |   |     | dezintegracji rodziny, wypracowanie metod niezbędnych do jej reintegracji, w tym również sposobów utrzymania reintegracji w dłuższej perspektywie czasowej (tzw. kolejne umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej). Zakres analizy obejmował obszar wspierania rodziny oraz szeroko rozumianą deinstytucjonalizację pieczy zastępczej. Aktualnie trwa przegląd wyników przeprowadzonego badania, na podstawie których możliwe będzie przeprowadzenie kompleksowej analizy reintegracji wśród każdej z rodzin jej wymagających. |
| 6 | Odsetek dzieci przebywających w pieczy zastępczej, które wychowują się w rodzinnej pieczy zastępczej | % | 77% | - | - | 85% | W ostatniej nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która weszła w życie 1 lutego 2023 r., szczególnie duży nacisk położono na                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
*Projekt*

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>przyspieszenie tempa deinstytucjonalizacji oraz usprawnienie funkcjonowania rodzinnych form pieczy zastępczej. Wśród najistotniejszych wprowadzonych przez nią zmian należy wskazać zakaz tworzenia nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych. Aktualnie tworzenie nowych placówek będzie możliwe, co do zasady, jedynie w sytuacjach wyjątkowych, za zgodą wojewody i po zasięgnięciu opinii Rzecznika Praw Dziecka.</p> <p>Dodatkowo MRIPS przygotowało projekt kolejnej nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, proponując następne korzystne zmiany dotyczące m. in. rodzin zastępczych i rodzinnych domów</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|   |                                                                                                                     |   |    |   |   |     |                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----|---|---|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                                                                                                     |   |    |   |   |     | dziecka oraz wzmocnienia tej części systemu, który odnosi się do wspierania rodziny. Planowane są m.in. zmiany w odniesieniu do dalszej profesjonalizacji rodzinnej pieczy zastępczej, w tym szczególnie tych podmiotów które zajmują się osobami z niepełnosprawnościami. |
| 7 | Odsetek placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia całodobowego przekształconych w dzienne ośrodki wsparcia rodziny | % | 0  | - | - | 25% | Konieczne w tym zakresie jest wprowadzenie zmian legislacyjnych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, umożliwiających dokonywanie przekształceń placówek opiekuńczo-wychowawczych w dzienne ośrodki wsparcia.                                       |
| 8 | Odsetek interdyscyplinarnych zespołów wsparcia rodziny działających na terenie każdego powiatu                      | % | bd | - | - | 50% | Planowane powołanie zespołów interdyscyplinarnych wsparcia rodziny na terenie powiatu                                                                                                                                                                                      |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |    |   |   |                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----|---|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                                                                               |   |    |   |   |                                                                                                   | funkcjonujących na wzór interdyscyplinarnych zespołów ds. przemocy domowej działających na terenie gmin. Konieczne w tym zakresie będą zmiany legislacyjne w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, konstytuujące powołanie ww. zespołów przez powiat. |
| 9  | Odsetek wychowanków, którzy w okresie do 3 lat od usamodzielnienia zamieszkują w lokalu do własnej dyspozycji                                                                                                                                                                 | % | bd | - | - | 30%                                                                                               | Planowane przeprowadzenie diagnozy sytuacji osób, które zakończyły proces usamodzielnienia po opuszczeniu pieczy zastępczej.                                                                                                                                               |
| 10 | Odsetek stacjonarnych placówek opieki przekształconych w placówki realizujące kompleksowe usługi, stacjonarne i środowiskowe, w tym usługi realizujące stacjonarną opiekę krótkoterminową. Przekształcenie dotyczyć ma otwarcia na równoległą realizację usług środowiskowych | % | 0  | - | - | 40% jednostek typu DPS, które będą miały możliwość i zdiagnozowane zapotrzebowanie na świadczenie | W dniu 1 listopada 2023 r. weszły w życie zmiany do ustawy o pomocy społecznej, przyjęte ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1693), które przewidują                                  |



Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                   |   |   |      |      |                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---|------|------|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | przy ograniczeniu do niezbędnego minimum wsparcia stacjonarnego                                   |   |   |      |      | kompleksowych usług w środowisku | m.in.: wprowadzenie regulacji umożliwiających świadczenie usług wsparcia krótkoterminowego przez domy pomocy społecznej (w formie pobytu całodobowego, jak i formie dziennego pobytu). Równocześnie dokonano zmian do rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej w celu określenia standardu świadczenia usług wsparcia krótkoterminowego. |
| 11 | Odsetek DPS, w których wprowadzono badania okresowej oceny możliwości usamodzielnienia mieszkańca | % | 0 | 100% | 100% | 100%                             | <b>W ramach FERS planowany jest projekt niekonkurencyjny: „Wsparcie instytucji regionalnych w procesie deinstytucjonalizacji usług społecznych”.</b> Jednym z działań zaplanowanych w projekcie jest <b>przegląd (badanie) domów pomocy społecznej w</b>                                                                                         |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
*Projekt*

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>tym przeznaczonych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji ich mieszkańców, pod kątem zapewnienia możliwości prowadzenia przez nich niezależnego życia, a w przypadku dzieci zbadanie możliwości powrotu do rodziny biologicznej lub powierzenia do form zdeinstytucjonalizowanych pieczy zastępczej.</p> <p>Badaniem zostaną objęte wszystkie domy pomocy społecznej. Do przeprowadzenia badania zostanie opracowane narzędzie, które będzie można wykorzystać do okresowego badania możliwości samodzielnego życia mieszkańców.</p> <p>Rekomendacje z badania będą wykorzystane do</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                                                                                                                                         |        |       |         |                  |                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|---------|------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                                         |        |       |         |                  |                  | dalszych prac w tym obszarze.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 12 | Zmiana standardów świadczenia usług stacjonarnej opieki długoterminowej (domy pomocy społecznej) w zakresie warunków bytowych, w tym zapewnienia w miarę możliwości osobom korzystającym z usług - pokoi jednoosobowych | %      | 0     | -       | 30% miejsc w DPS | 30% miejsc w DPS | Analiza standardu w zakresie standardów bytowych, w tym pokoi jednoosobowych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 13 | Uregulowanie zawodu - specjalista ds. opieki oraz określenie minimalnego wynagrodzenia dla zawodu                                                                                                                       | nd     | bd    | 1       | 1                | 1                | <b>W ramach FERS planowany jest do realizacji projekt niekonkurencyjny: „Wsparcie instytucji zajmujących się pomocą i integracją społeczną”. Jednym z działań projektu jest opracowanie założeń do zmian prawnych (do utworzenia aktu prawnego) regulujących kwestie profesji i zawodów pomocowych, w tym kwestie uregulowania zawodu <u>Specjalisty do spraw opieki</u>.</b> |
| 14 | Liczba powstałych centrów opiekuńczo – mieszkalnych (upowszechnianie i rozwój)                                                                                                                                          | liczba | 5 COM | 100 COM | -                | -                | Centra opiekuńczo-mieszkalne (COM) tworzone są na terenie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                |        |      |      |      |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|------------------------------------------------|--------|------|------|------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                |        |      |      |      |         | <p>Polski od 2019 r. Liczba zatwierdzonych wniosków samorządów o dofinansowania na realizację programu COM: w pierwszej edycji (2019-2021) wynosiła 37, w drugiej edycji (2021-2024) 61 i w edycji trzeciej (2023-2026) 23 wnioski.</p> <p><b>Obecnie otwartych i działających jest 40 Centrów Opiekuńczo-Mieszkalnych (stan na grudzień 2023r.).</b></p> <p>Na projekty przeznaczono łącznie 330 mln zł.</p> <p>Do dnia 31.12.2025 r. nastąpi planowane otwarcie pozostałych COM powstających w ramach edycji 2021. W trakcie będzie budowa COM realizowanych w ramach edycji 2023.</p> |
| 15 | Liczba utworzonych przedsiębiorstw społecznych | liczba | 1606 | 2500 | 5000 | 8300 PS | <p>Resortowy program pn. „Przedsiębiorstwo Społeczne +” realizowany w okresie <b>2023-2025</b>, kierowany jest do podmiotów</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*

*Projekt*

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>ekonomii społecznej, które uzyskały lub planują uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej. <b>W ramach Programu przedsiębiorstwa społeczne mogą uzyskać wsparcie na zatrudnienie, działalność bieżącą i reintegrację pracowników zagrożonych wykluczeniem społecznym.</b> Program finansowany jest ze środków Funduszu pracy (20 mln zł rocznie) i Funduszu Solidarnościowego (2 mln zł rocznie).</p> <p><b>Od 2022 do 2025 r. realizowany jest resortowy program pn. „Odporność oraz rozwój ekonomii społecznej i przedsiębiorczości</b></p> |
|--|--|--|--|--|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--|--|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p><b>społecznej”</b>. Ze wsparcia na modernizację skorzystać mogą podmioty ekonomii społecznej. W 2023 r. ogłoszone zostały dwa nabory. W wyniku pierwszego z nich do dofinansowania przeznaczono 550 wniosków. Rozstrzygnięcie drugiego naboru planowane jest na IV kw. 2023 r. Środki przeznaczone na realizację programu wynoszą ok. 200 mln zł. W latach 2024 -2025 Podmioty ekonomii społecznej realizować będą działania sfinansowane w ramach naborów zrealizowanych w 2023 r. W tym okresie zrealizowany może zostać nabór uzupełniający, w zależności od dostępnych środków.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                            |   |       |     |     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|-------|-----|-----|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16 | Odsetek gmin, w których uruchomiono specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi | % | 50,9% | 65% | 70% | 80% | Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, środki są zapewniane z budżetu państwa według zgłaszanych potrzeb województw.                                                                                                         |
| 17 | Odsetek gmin, w których zabezpieczono dzienne formy pobytu i wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi | % | bd    | 30% | 60% | 80% | Rozwój sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi finansowany jest ze środków rezerwy celowej budżetu państwa, która rozdysponowywana jest co roku, podział ten nie odbywa się na zasadach konkursowych. <b>MRiPS każdorazowo przy podziale środków określa priorytety, w roku bieżącym było to uruchamianie jednostek w powiatach, gdzie nadal takie</b> |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--|--|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>ośrodki nie funkcjonują; tworzenie nowych środowiskowych domów samopomocy bądź miejsc dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną; tworzenie nowych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi na terenach, gdzie obecna infrastruktura nie zabezpiecza potrzeb oraz utrzymanie standardów w istniejących środowiskowych domach samopomocy. W 2023 r. rozdysponowano kwotę 30 518 053 zł na utworzenie 12 środowiskowych domów samopomocy (w tym sfinalizowanie II etapu – ostatecznego - tworzenia dwóch środowiskowych domów samopomocy, których tworzenie</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                                                                                      |   |    |   |     |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----|---|-----|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                      |   |    |   |     |     | rozpoczęło się w latach ubiegłych), utworzenie 2 filii środowiskowych domów samopomocy, utworzenie 3 klubów samopomocy. W powyższym podziale uwzględniono utworzenie 2 środowiskowych domów samopomocy na terenie określanym mianem „białej plamy” (sfinansowanie II etapu - finalnego tworzenia dwóch środowiskowych domów samopomocy). W ramach rezerwy celowej uwzględniono utworzenie łącznie 641 miejsc, w tym 202 kwalifikujących się do podwyższonej dotacji w ramach Programu „Za życiem”. |
| 18 | Odsetek gmin realizujących standard działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie mieszkalnictwa pozwalających kontrolować zadłużenie i zapobiegać eksmisjom | % | bd | - | 15% | 30% | Tworzenie społecznych agencji najmu i zapewnianie możliwości podnajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>bezdolnością zastępujących sukcesywnie miejsca w placówkach instytucjonalnych (100 agencji w 2035).</p> <p><i>Spółeczna agencja najmu to podmiot współpracujący z gminą, który pośredniczy między właścicielami mieszkań na wynajem i osobami, którym dochody lub sytuacja życiowa utrudniają najem mieszkania w warunkach rynkowych.</i></p> <p>Ustawa z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243) weszła w życie 23 lipca 2021 r. Od tego dnia gminy mogą nawiązywać współpracę ze społecznymi agencjami najmu.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                                                                      |        |    |    |    |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----|----|----|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 19 | Liczba gmin, w których świadczone są usługi streetworkerów zintegrowane z systemem interwencyjnych usług schronienia i innymi usługami typu outreach | liczba | 42 | 60 | 80 | 100 | <p>Realizowany jest program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „<b>Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym</b>”</p> <p>MODUŁ II: WSPARCIE OSÓB BEZDOMNYCH</p> <p>Cel: Prowadzenie działań interwencyjnych i aktywizujących skierowanych do osób bezdomnych.</p> <p>W ramach Modułu II promowane i preferowane są m.in. działania takie jak prowadzenie działań interwencyjnych we współpracy z przedstawicielami służb publicznych, w tym poprzez prowadzenie <b>streetworkingu</b> skierowanego do osób przebywających w przestrzeni publicznej i miejscach niemieszkalnych.</p> <p><b>Liczba gmin gdzie pracują streetworkerzy: 56.</b></p> |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----|----|----|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*

Projekt

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p><b>W 2022</b> roku z osobami doświadczającymi bezdomności pracowało <b>w całej Polsce 190 streetworkerów</b>, z których najwięcej prowadziło działalność w województwie śląskim (39 osób) oraz w mazowieckim (33 osoby). To <b>o 44 osoby więcej niż w poprzednim okresie sprawozdawczym</b>, w którym gminy wykazały zaangażowanie w sumie 146 streetworkerów, w tym najwięcej w województwach mazowieckim (51 osób) i wielkopolskim (20 osób). Istotną zmianą w odniesieniu do poprzednich lat jest zaangażowanie streetworkerów do pracy z osobami w bezdomności w poszczególnych gminach na terenie wszystkich województw.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|    |                                                                                                                                                                                                          |        |   |    |     |     |                                                                                                                                                                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|---|----|-----|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                          |        |   |    |     |     | <i>Dla porównania, w poprzednim okresie sprawozdawczym dwa województwa – lubelskie i podkarpackie – nie wykazały zatrudnienia streetworkerów w żadnej z gmin znajdujących się na ich terenie.</i>                          |
| 20 | Odsetek placówek dla osób w kryzysie bezdomności przekształconych w zespolone mieszkania wspomagane lub w placówki o charakterze interwencyjnym                                                          | %      | 0 | -  | 25% | 60% | Do końca 2025 r. planowane jest przeprowadzenie badania w tym zakresie i określenie wartości bazowej. Istnieje możliwość doprecyzowania wskaźnika po przeprowadzeniu badania.                                              |
| 21 | Liczba utworzonych społecznych agencji najmu, zapewniających możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym bezdomnością oraz innym grupom objętym Strategią | liczba | 0 | 20 | 45  | 70  | Prace dot. tworzenia SAN trwają w kilku miastach oraz w kilku gminach biorących udział w pilotażowym programie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów pn. „Wzajemnie Potrzebni”. Program (realizowany do końca 2023 r.) zakłada |

Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*  
Projekt

|  |  |  |  |  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  |  |  |  |  | <p>utworzenie przynajmniej trzech agencji najmu społecznego w Polsce.</p> <p>Uchwałą Rady Ministrów Nr 209 z dn. 7 listopada 2023 r. przyjęto Rządowy program rozwoju najmu społecznego oraz mieszkalnictwa wspomagane "Mieszkanie, praca, społeczność" na lata 2024-2030:</p> <p>Priorytet 1: Mieszkalnictwo społeczne</p> <p>Kierunek interwencji 1: Tworzenie i rozwój SAN</p> <p>Wartość docelowa liczby utworzonych SAN: 120.</p> |
|--|--|--|--|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

**Inne działania wpisujące się w realizację Strategii rozwoju usług społecznych:**

- Realizacja projektu pn.: **„Opracowanie i pilotażowe wdrożenie mechanizmów i planów deinstytucjonalizacji usług społecznych”**, mającego na celu opracowanie i wdrożenie lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych w jednostkach samorządu terytorialnego wyłonionych w konkursie grantowym.

## Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*

### *Projekt*

W dniu 12 października 2022 r. Minister Rodziny i Polityki Społecznej podpisał z przedstawicielami samorządów umowy o powierzenie grantów i rozpoczęła się realizacja pilotaży. Wsparcie realizowane w ramach grantów dotyczyło m.in. **rozwoju usług asystenckich, usług sąsiedzkich, opieki wytchnieniowej, zwiększenia dostępności usług transportowych, tworzenia mieszkań wspomaganych i treningowych, jak również np. utworzenia i prowadzenia strefy kreatywności osób niesamodzielnych, w szczególności z niepełnosprawnością intelektualną.**

Ponadto w ramach działań projektu dokonano przeglądu obowiązujących aktów prawnych pod kątem możliwości prawnych i merytorycznych realizacji usług społecznych (ustawy i akty wykonawcze regulujące usługi społeczne) oraz opracowano wstępne rekomendacje do zmian. Zostały również opracowane Ogólnopolskie ramowe wytyczne tworzenia lokalnych planów deinstytucjonalizacji usług społecznych wraz z dobrymi praktykami oraz odbyło się szesnaste konferencji regionalnych pod hasłem „Deinstytucjonalizacja usług społecznych – dobre praktyki”.

- ***Regionalne Plany Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji (RPDI):***

RPDI zostały opracowane i przyjęte dla każdego z szesnastu województw, stosowną uchwałą Zarządu poszczególnych województw. Zgodnie z zapisami Strategii, na poziomie regionalnym koordynacja działań będzie realizowana przez samorząd województwa przez działania Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej (ROPS), które opracują regionalne plany rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

- Realizowany od 2022 r. ***Program rozwoju rodzinnych domów pomocy:***

Celem Programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych i bytowych świadczonych w rodzinnych domach pomocy (przeznaczonych dla nie więcej niż ośmiu osób) oraz rozwój tej formy wsparcia.

Wsparcie finansowe dla samorządów gminnych możliwe jest w dwóch modułach: wsparcie finansowe gmin w kosztach jakie ponoszą za pobyt osób skierowanych do rodzinnych domów pomocy (moduł I) oraz dofinansowanie kosztów remontu lub zakupu wyposażenia w sytuacji tworzenia rodzinnych domów pomocy (moduł II).

W wyniku podziału środków w 2022 roku gminy, które złożyły wnioski na realizację Programu otrzymały łącznie 5 708 255 zł ze środków z rezerwy celowej budżetu państwa na rozwój rodzinnych domów pomocy. Program był kontynuowany w roku 2023.

- **Ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw do ustawy o pomocy społecznej wprowadzono m.in.:**

- ❖ Stacjonarną opiekę krótkoterminową w DPS

## Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*

### Projekt

Ustawa wprowadza do ustawy o pomocy społecznej usługi wsparcia krótkoterminowego świadczone w formie opieki całodobowej lub dziennej przez dom pomocy społecznej, które mogą być przyznane osobie, która ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymaga doraźnej pomocy w formie pobytu całodobowego lub w formie dziennej, ze względu na czasowe ograniczenie możliwości zapewnienia właściwego wsparcia w miejscu zamieszkania przez osoby na co dzień sprawujące opiekę nad tą osobą.

#### ❖ **Doprecyzowanie regulacji dotyczących usług sąsiedzkich, jako formy realizacji usług opiekuńczych**

Nowa usługa ma zaspokoić potrzeby osób, które wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, np. poprzez zrobienie zakupów, przyniesienia opatu, przygotowanie posiłku, a które nie musi być realizowane przez specjalistyczną kadrę. Ich organizatorem jest gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby korzystającej z tej formy pomocy.

#### ❖ **Zmiany w zakresie mieszkań treningowych i wspomaganych**

„Mieszkania chronione” zastąpione zostały dwoma nowymi formami wsparcia „mieszkaniami treningowymi i wspomaganyimi”. Oferują one wsparcie dla osoby pełnoletniej, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę, potrzebuje wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, ale nie wymaga usług całodobowej opieki, w szczególności przy zaburzeniach psychicznych, bezdomności, zakończeniu pobytu w pieczy zastępczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym, okręgowym ośrodku wychowawczym, zakładzie poprawczym, schronisku dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Polsce status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.

W „mieszkaniu treningowym” świadczone są usługi bytowe, praca oraz nauka lub utrwalania niezależności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia niezależnego życia.

W „mieszkaniu wspomaganyim” świadczone są usługi bytowe, praca socjalna oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

W ustawie zrezygnowano z przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przy kwalifikowaniu do mieszkań treningowych i wspomaganych. Ustawa zakłada, że objęcie wsparciem w formie pobytu w mieszkaniu treningowym lub wspomaganyim poprzedzać będzie zawarcie kontraktu mieszkaniowego.

#### • **Reforma nr A 4.6 w ramach KPO przegląd opieki długoterminowej:**

W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności przeprowadzana jest reforma nr A4.6 pn. „Wzrost uczestnictwa w rynku pracy poprzez rozwój opieki długoterminowej”. Za realizację reformy odpowiada Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wspólnie z Ministerstwem Zdrowia, każde w swoim obszarze.



## Plan wdrażania *Strategii rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*

### Projekt

Przeprowadzono analizę systemu opieki długoterminowej w Polsce pod kątem jego przyszłej reformy. Analiza objęła w szczególności zbadanie możliwych sposobów jak: integrować opiekę długoterminową z zakresu usług społecznych i zdrowotnych, przyspieszyć deinstytucjonalizację tych usług, powierzyć je jednemu organowi, zmniejszyć rozdrobnienie świadczenia opieki, zrewidować świadczenia opiekuńcze w celu umożliwienia podjęcia zatrudnienia, stworzyć stabilny system odpowiedniego finansowania świadczeń opieki długoterminowej, zwłaszcza środowiskowej i domowej, wprowadzić ramy jakości dotyczące usług opieki długoterminowej (wymagania dotyczące personelu, sprzętu, dopuszczania dostawców opieki długoterminowej do rynku).

Analizę przeprowadzono w porozumieniu z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym partnerami społecznymi zajmującymi się świadczeniem opieki długoterminowej, opiekunami nieformalnymi, osobami korzystającymi z opieki, osobami, które nie otrzymują opieki, ale powinny ją otrzymać oraz władzami lokalnymi.

- **Dodatkowe działania z zakresu ekonomii społecznej:**

- Zgodnie z ustawą o ekonomii społecznej **Minister Rodziny i Polityki Społecznej przyznaje akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej**. Uzyskanie akredytacji jest warunkiem koniecznym, umożliwiającym ubieganie się o środki publiczne na realizację wskazanych powyżej usług wsparcia. **W latach 2023-2025 ośrodki dysponować będą środkami z EFS+** ujętymi w programach regionalnych, **przeznaczonymi na wsparcie dla przedsiębiorstw społecznych**, w tym na bezpośrednie tworzenie i utrzymywanie nowych miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- **2024 rok jest rokiem rozpoczęcia realizacji działań wspierających przedsiębiorczość społeczną zaplanowanych w ramach FERS m.in. wspieranie samoorganizacji przedsiębiorstw społecznych** (na realizację tego działania zaplanowano 20 mln zł na lata 2024-2029) **oraz akademii menadżera przedsiębiorstwa społecznego** (na którą w latach 2024-2025 zaplanowano 10 mln zł). *Stymulowanie tworzenia nowych przedsiębiorstw społecznych nie jest bezpośrednim celem tych działań, jednakże ich realizacja będzie miała pozytywny wpływ zarówno na trwałość tych podmiotów jak i na atrakcyjność samego statusu.*